

REFERAT Sundhedsudvalget 2022-2025 d. 16-08-2022

Mødedato Tirsdag d. 16. august 2022 kl. 13:00

Mødested Udvalgsværelset SUF, 3.s.17, Ørbækvej 100, indgang B

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
B-sag: Fastlæggelse af Sundhedsforvaltningens møder i 2023.....	4
B-Sag: Røgfrit Odense.....	6
C-Sag Overvægt.....	8
C-sag: Høring af Region Syddanmarks nye sundhedsplan.....	12
D-Sag: Aktuelle sager.....	14

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-3-22

Resume

Godkendelse af dagsorden til Sundhedsudvalgets møde den 16. august 2022.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender dagsordenen.

Punkt 2: B-sag: Fastlæggelse af Sundhedsforvaltningens møder i 2023

00.22.04-G01-40-22

Resume

Fastlæggelse af Sundhedsforvaltningens møder i 2023

Sundhedsforvaltningen fremlægger forslag om, at der i 2023 bliver afholdt møder i Sundhedsforvaltningen på følgende tirsdage kl. 13.00-16.30, som følger byrådets møder jf. vedhæftede bilag, og under hensyntagen til de markerede ferier:

Den 17. januar 2023

Den 31. januar 2023

Vinterferie 13. februar - 17. februar 2023

Den 21. februar 2023

Den 7. marts 2023

Den 28. marts 2023

Påske 6. april - 10. april 2023

Den 18. april 2023

Den 2. maj 2023

Den 23. maj 2023

Den 6. juni 2023

Den 20. juni 2023 - udvalgmøde med sommerarrangement

Sommerferie

Den 15. august 2023

Den 29. august 2023

Den 19. september 2023

Den 3. oktober 2023

Efterårsferie 16. oktober - 20. oktober 2023

Den 24. oktober 2023

Den 7. november 2023

Den 21. november 2023

Den 5. december 2023

Den 19. december 2023, kl. 16.00 - udvalgs møde med julearrangement.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Sundhedsforvaltningen indstiller, at udvalget godkender forslag til mødeplan for 2023.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Kalender 1. halvår 2023 - Forslag til mødeplan Sundhedsudvalget

Kalender 2. halvår 2023 - Forslag til mødeplan Sundhedsudvalget

Punkt 3: B-Sag: Røgfrit Odense

00.00.00-A00-5-22

Resume

Denne sag startede som en drøftelsessag i Sundhedsudvalget den 18. januar 2022. Drøftelsessagen omhandlede den meget tidlige rygedebutalder blandt børn og unge i Odense Kommune.

Sundhedsudvalget ønskede efter drøftelsessagen en kortlægning af de eksisterende indsats for at undgå at børn og unge starter med at ryge.

Sundhedsudvalget fik præsenteret kortlægningen af de eksisterende indsats i en sag den 22. februar 2022 herunder forslag til indsats, der kan udvikle Røgfrit Odense (bilag 1).

Sundhedsudvalget ønskede, på baggrund af kortlægningen, at forvaltningen sammen med andre relevante forvaltninger, som er Børn- og Ungeforvaltningen, vendte tilbage med en beslutningssag, der vedrører igangsættelse af forslag til indsats, der kan udvikle Røgfrit Odense.

Røgfrit Odense kan igangsætte de nye forslag via en nedskalering af den nuværende indsats.

Effekt

Effektmål:

- Børn- og unge bliver klar til fremtiden
- Et sundere Odense

INDSTILLING

Sundhedsforvaltningen indstiller, at Sundhedsudvalget godkender forslag til at udvikle og omskalere indsatsen i Røgfrit Odense.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Hver uge er der på landsplan 280 unge, der begynder at ryge – det svarer til 9 unge i Odense. Vi ved, at unge søger nye fællesskaber ved skole- og studiestart. Desværre er rygefællesskabet nemt at vælge til, og det kan være svært at stoppe, når man først er begyndt. Rygning er en af de vigtigste risikofaktorer for folkesundheden.

Dialogen med de unge er altid motiverende og anerkendende og med fokus på de gevinster, der er ved røg- og nikotinfrit liv. Indsatsen bygger på evidensbaseret viden. Målet er at have mange forskellige tilbud og favne alle borgere.

Røgfrit Odense er en tværgående indsats i Odense Kommune, der samarbejder med OUH, byens praktiserende læger, det kommunale frontpersonale, byens fysio- og ergoterapeuter, kiropraktorer, tandlæger og apoteker med det formål at henvise borgere til STOP-forløb.

Røgfrit Odense kan udvikles ved prioritering af følgende indsatser:

- Tobaksforebyggende indsatser (herunder alle tobaksprodukter så som snus, tyggetobak, skrå, tobakspastiller, nikotinposer, e-cigaretter, vandpiber etc.) i grundskolerne allerede fra 6. klasse klassetrin.
- Øget fokus på inddragelse af forældrene - både i viden og indsatser. Det kan f.eks. ske via en digital platform. Forældrene ved endnu ikke så meget om snus og mange tror fejlagtigt, at det ikke er skadeligt. De unge kan også bedre skjule at de tager snus. Desuden kunne Røgfrit Odense ønske at se på ”tobaksfri aftaler” – som for nuværende er det materiale, som forældrene får med hjem fra deres barn, når konsulenter har været på besøg og har undervist. Aftalen er i pjeceform og kommer måske ikke altid op af tasken.

Røgfrit Odense kan igangsætte de nye forslag via en generel nedskalering af den nuværende indsats.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder Odense Kommunes kassebeholdning.

Bilag

Oplæg til Sundhedsudvalget

Punkt 4: C-Sag Overvægt

29.09.00-A21-2-22

Resume

Sundhedsudvalget fik i foråret 2022 en gennemgang af ”Sund Odense” (Sundhedsprofilen). Udvalget ønskede i den forbindelse en gennemgang af eksisterende indsatser mod overvægt i Odense Kommune. Overvægt er en af tidens største samfunds- og sundhedsmæssige udfordringer. Overvægt øger risikoen for alvorlige sygdomme såsom hjertekarsygdomme, kræft og diabetes. Risikoen for at udvikle alvorlige sygdomme er desuden større, hvis man er overvægtig.

Sundhedsaftalen for 2019 – 2023 har som en af sine målsætninger at reducere andelen af voksne, det vil sige gruppen over 16 år, med moderat til svær overvægt, til maksimalt at omfatte 43 % for kvinder og 58 % for mænd.

Sundhedsprofilen fra 2021 viser, at Odense Kommune ikke indfrier Sundhedsaftalens målsætning for kvinderne.

I Odense Kommune er 45 % af kvinder over 16 år overvægtige, hvilket svarer til en stigning på 1,7 procentpoint i forhold til sidste måling fra 2017.

For mænd over 16 år indfries målsætningen i Sundhedsaftalen. Overvægtige mænd udgør 54%, hvilket er en stigning på 1,1 procentpoint siden 2017.

Halvdelen af odenseanerne er overvægtige. Fra 2010 – 2021 er der sket en stigning på 3,8 procentpoint. Odense har fulgt den regionale udvikling i perioden, men har konstant ligget under regionens niveau, som har haft en stigning i overvægtige på 5,4 %.

Sundhedsaftalen for 2019 - 2023 har også som en af sine målsætninger at reducere andelen af børn og unge (6 -16 år) med overvægt eller svær overvægt. Fra registreringer ved sundhedsplejerskernes sundhedsundersøgelser ser vi følgende i skoleåret 2021/2022:

- For elever i indskolingen (0. klasse) er 10,95% overvægtige, 3,92% er svært overvægtige.
- For elever i mellemtrinnet (5. klasse) er 16,73% overvægtige, 3,33% svært overvægtige.
- For elever i udskolingen (8. klasse) er 14,64% overvægtige, 2,82% svært overvægtige.

Indeværende sag fremstiller de tiltag og indsatser, der har fokus på at forebygge overvægt og nedbringe andelen af overvægtige børn, unge og voksne i Odense Kommune. Indsatser mod overvægt er ofte vanskelige at effektuere. Den megen fokus på vægt og vægttab lægger ansvaret for et komplekst problem på individets skuldre. Faren for skadevirkninger og stigmatisering er stor, samtidig med at følgevirkningerne af overvægt også kan have store omkostninger fysisk.

INDSTILLING

Sundhedsforvaltningen indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter, hvorvidt de eksisterende overvægtsindsatser i Odense Kommune opfylder behovet eller om indsatsen bør fokuseres yderligere.

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund og problemstilling

Overvægt er en af tidens største samfunds- og sundhedsmæssige udfordringer. Et normalt Body Mass Index (BMI) er i følge sundhedsstyrelsens anbefalinger på mellem 18-25. Er det højere, er personen overvægtig, er det over 30, er personen svært overvægtig. BMI bliver udregnet ved at gange personens højde med højde og dividere dette tal op i personens vægt.

Nationale tal viser, at i 2020 var 51 % af danskerne definerede som overvægtige. 17 % af de voksne (16 år eller derover) og 3 % af de 9-13-årige er definerede som svært overvægtige (kilde: Tal fra landsplan).

Forekomsten af overvægt i Danmark er steget markant indenfor de seneste årtier - med 75% siden 1987. Stigningen ses især i de yngste aldersgrupper og hos personer med lav uddannelse eller indkomst.

På landsplan er mere end 1,75 mio. voksne danskere overvægtige og heraf lider omkring 600.000 af fedme (BMI over 30). Der er næsten 100.000 danskere, der lider af fedme klasse II og III (BMI over 35). Den overvejende del af denne gruppe vil have problemer med helbredet, som er behandlingskrævende (kilde: Sundhedsstyrelsen 2021).

Overvægt øger risikoen fem gange for mindst 13 former for kræft, type 2-diabetes, hjertekarsygdomme, søvnapnø, ledsmerter i vægtbærende led, psykiske problemer og reproduktionsproblemer. De helbredsmæssige konsekvenser stiger i takt med stigende grad af overvægt. Helbredskonsekvenserne ved svær overvægt er større for yngre end for ældre, og alvorligere for kvinder end for mænd. Der er desuden en tydelig gradvis social ulighed i forekomsten af overvægt (SST, 2021).

Overvægt har også betydning for borgernes mentale trivsel:

”Svær overvægt kan, ud over at den udgør en risiko for ens fysiske helbred, også have stor betydning for den mentale sundhed, livskvalitet og trivsel. Derfor er det vigtigt, at sundhedsprofessionelle ikke gentager de erfaringer, som mange med svær overvægt har med at blive diskrimineret og stigmatiseret i deres hverdag, men at de møder dem åbent og uden fordomme” (SST, 2021)

Indsatser for forebyggelse af overvægt i Odense

Der er forskellige indsatser i Odense Kommune målrettet borgere og medarbejdere med overvægt. Disse er forankret i de forskellige forvaltninger. Herunder bliver de forskellige indsatser gennemgået.

Forvaltninger modtager jævnligt forespørgsler om kommunale indsatser til borgere med svær overvægt uden kronisk sygdom. Der findes pt. ingen tilbud til voksne borgere med overvægt uden sygdom. Der er tilbud til forældre, hvis børn er overvægtige.

Ældre- og Handicapforvaltningen

Odense Kommune har tilbud til borgere med diabetes, KOL og hjertekarsygdom og ved behov individuel kost- og diætvejledning. Til borgere med symptomer på kronisk overvægt tilbyder Odense Kommune intervaltræning og floorball. Alle tilbud har det til fælles, at de er målrettet borgere, der allerede er ramt af sygdom.

Borgmesterforvaltningen

I sundhedsordningen får medarbejdere i Odense Kommune tilbud om at deltage på vægttabshold. Vægttabsholdet er målrettet medarbejdere med et BMI på 30 eller derover.

Børn- og Unge forvaltningen

(NB: pr. 1.9.2022 er Sundhedsplejen og Tandplejen forankret i Sundhedsforvaltningen)

Børn- og Ungeforvaltningen har forskellige tilbud målrettet børn, unge og deres familier. Mange indsatser i forhold til overvægt går på "behandling" og håndtering af barnets udfordring med overvægt. Erfaringen er, at det ikke er "barnets problem".

I stedet skal hele familien være en del af indsatsen. Oftest ses det, at forældre til overvægtige børn selv kan have problemer med kost og fysisk aktivitet.

Børn- og Ungeudvalget er på møde i Børn- og Ungeudvalget d. 21. juni 2022 blevet orienteret om en ændring i forvaltningens tilbud til børn og unge med overvægt samt forvaltningens fremadrettede fokus på emnet og håndteringen af udfordringen.

Gruppeforløb til unge mødre:

Sundhedsplejen tilbyder gruppeforløbet "God start" for unge mødre i alderen 16-24 år. I forløbet italesættes (sund) kost og livsstilførelse for både barn og forældre samt det at være en god rollemodel for sit barn. Hvis der allerede i den tidligere alder ses tegn på begyndende overvægt, etableres der et samarbejde mellem sundhedsplejersken, familien, en kommunal diætist og eventuelt den praktiserende læge.

Vejledning om overvægt ved sundhedsplejerskens graviditetsbesøg:

Sundhedsplejen tilbyder graviditetsbesøg til de ca. 10 % af alle gravide, der er tilknyttet familiecentret på OUH. Hos de 10% indgår der vejledning om vægt under graviditet.

Forebyggelse af overvægt i dagtilbud:

I alle institutioner arbejdes der løbende (og sammen med forældreråd og bestyrelse) med at formulere kostpolitikker og bevægelsespolitikker. Der afholdes arrangementer med eksterne specialister, som eksempelvis fortæller om sunde madpakker med mere. Der er mange tiltag, men det er den enkelte institution/det enkelte børnehus, som fastlægger indhold og proces. Medarbejdere i dagtilbud har et tæt, tværfagligt samarbejde med Sundhedsplejen. Hvis dagtilbuddet ser, at et barn udvikler overvægt, kan dagtilbuddet via sundhedsplejersken etablere et samarbejde med diætist i BUF. I Odense Kommunes dagtilbud og den kommunale tandpleje er der fokus på fysisk aktivitet og kostvaner i samarbejde med sundhedsplejen, og en opmærksomhed på tidligt at opspore overvægt hos børn.

Opsporing af elever med overvægt/uhensigtsmæssig kost- og aktivitetsmønster i grundskolen:

I skolealderen ses børn systematisk ved sundhedsplejen i 0. klasse, i 5. klasse og i 8. klasse. Skolebørn, som sundhedsplejen vurderer har brug for råd og vejledning i forbindelse med kost/overvægt, kan få vejledning af sundhedsplejersken. Hvis der er behov for yderligere, kan der etableres samarbejde med mellem familien og forvaltningens diætist.

Sundhedsundervisning i skolen:

Resultater fra sundhedsprofilundersøgelsen, der gennemføres i 2.-, 5.-, 7.-, 8. og 9. klasse, inddrages i skolernes sundhedspædagogiske undervisning. Hvis der eksempelvis ses tendenser i en classes sundhedsprofil indenfor emner som kost, motion og krop, kan klassens lærere tage emnet op i undervisningssammenhænge.

BUF har desuden taget hul på en proces i forhold til at gentænke tilbud til børn og unge med overvægt (Børn- og Ungeudvalget 21. juni). Der er nødt til at blive gjort noget nyt og andet, og problematikken kan ikke løses alene i de respektive forvaltninger. Det kræver helhedsorienterede indsatser på tværs af målgrupper blandt andet. BUF har taget hul på at planlægge en workshop, hvor der på tværs af forvaltninger skal være en snak om at håndtere udfordringerne med stigende overvægt blandt befolkningen i Odense Kommune.

[Sagen kan ses her](#)

Private tilbud i Odense

I Odense er der derudover mange muligheder for at få hjælp til vægttab. Mulighederne er dog af privat karakter, og borgeren skal selv finansiere tilbuddet. Det kan eksempelvis være et vægttabshold, diætist, hypnose eller fitness tilbud.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder Odense Kommunes kassebeholdning.

Punkt 5: C-sag: Høring af Region Syddanmarks nye sundhedsplan

00.22.04-G01-41-22

Resume

På regionsrådsmødet den 20. juni besluttede Regionsrådet i Region Syddanmark at sende udkast til ny sundhedsplan i høring. Høringsperioden er den 27. juni – 15. september 2022.

Sundhedsplanen er en beskrivelse af sundhedsvæsenet i Region Syddanmark og vedrører konkrete initiativer og forbedringer på sundhedsområdet. Sundhedsplanens primære opgave er at beskrive den måde, hvorpå pejlemærker og visioner omsættes til konkrete initiativer og forbedringer på sundhedsområdet i Region Syddanmark. Planen vedrører dermed alle de borgere og patienter i Syddanmark, som er i kontakt med det regionale sundhedsvæsen.

Den tidligere sundhedsplan for Region Syddanmark har været gældende siden 2017. Udkastet til ny sundhedsplan er en beskrivende plan, der primært er en opdatering af den nuværende sundhedsplan.

Fælleskommunalt Sundhedssekretariat vil stå for at udarbejde et fælleskommunalt høringssvar på vegne af de 22 syddanske kommuner. Første udkast, som Odense Kommune også har bidraget til, sendes ud til kommentering blandt de 22 syddanske kommuner den 15. august. Den 8. september sendes revideret udkast til fælleskommunalt høringssvar til godkendelse blandt de 22 kommuner med deadline den 12. september, hvorefter et samlet materiale fra kommunerne sendes til Region Syddanmark inden deadline 15. september.

[Høringsmaterialet](#) vedrørende sundhedsplanen er tilgængeligt på Region Syddanmarks høringsportal, og Sundhedsforvaltningen vedlægger materialet til Sundhedsudvalgets orientering.

Høringssvar afgives via hjemmesiden, og høringssvarene bliver løbende offentliggjort på høringsportalen på Region Syddanmarks hjemmeside.

På mødet den 16. august forelægges Sundhedsudvalget forvaltningens vurdering af, om det fælles kommunale høringssvar er dækkende, eller om der i stedet for eller supplerende til det fælleskommunale høringssvar ønskes et selvstændigt høringssvar fra Odense Kommune.

INDSTILLING

Sundhedsudvalget drøfter høringssvar til Region Syddanmarks nye Sundhedsplan.

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Region Syddanmark har udarbejdet udkast til en ny sundhedsplan, som nu sendes i høring i perioden 27. juni til 15. september 2022. Der er primært tale om en opdatering af den nuværende sundhedsplan, som har været gældende siden 2017.

Regionens sundhedsplan tager udgangspunkt i regionsrådets 8 pejlemærker fra 2016. Pejlemærkerne er gældende for regionens samlede virksomhed og går på tværs af de mange politikker, visioner og strategier - herunder også for sundhedsområdet.

Pejlemærkerne går hånd i hånd med de 8 nationale mål, der er beskrevet for udviklingen i sundhedsvæsenet. Pejlemærkerne og de 8 nationale mål sætter dermed en tydelig retning for det syddanske sundhedsvæsens udvikling i overensstemmelse med den overordnede nationale kurs på sundhedsområdet.

I Region Syddanmark er sundhedsplanen suppleret med en årlig politisk udpegning af, hvilke indsatsområder der skal være gældende det kommende år for sundhedsområdet. Det betyder, at sundhedsplanens indsatser bliver kendetegnet af en høj grad af fleksibilitet, og de kan løbende tilpasses aktuelle politiske prioriteringer og områder med særlige behov for initiativer på sundhedsområdet.

Høringsperioden løber fra 27. juni 2022 til 15. september 2022.

Fælleskommunalt høringssvar og proces

Fælleskommunalt Sundhedssekretariat vil stå for at udarbejde et fælleskommunalt høringssvar på vegne af de 22 syddanske kommuner. Processen for høringssvaret er skitseret nedenfor:

- Mandag den 15. august:
Udkast til fælleskommunalt høringssvar sendes ud til kommentering blandt de 22 syddanske kommuner
- Torsdag den 1. september:
Deadline for bemærkninger til udkast til fælleskommunalt høringssvar
- Torsdag den 8. september:
Revideret udkast til fælleskommunalt høringssvar vil blive sendt ud til godkendelse blandt de 22 kommuner
- Mandag den 12. september:
Deadline for godkendelse
- Onsdag den 15. september:
Fælleskommunalt Sundhedssekretariat sender det endelige høringssvar til Region Syddanmark

Det er også muligt at indgive et særskilt høringssvar fra sin egen kommune inden deadline den 15. september - enten supplerende til det fælleskommunale høringssvar eller uafhængigt af dette, men erfaringsmæssigt er det fælleskommunale høringssvar, som vi som kommune også har stor indflydelse på, dækkende.

Punkt 6: D-Sag: Aktuelle sager

85.02.02-G01-3-22

Resume

Aktuelle sager:

1. Tandplejen
2. Velkommen til ny direktør
3. Orientering omkring den nye forvaltning og organisering

Beslutning

Orientering givet.